

3

PŘEDPROSTOR KOSTELA SV. DUCHA
V OSTRAVĚ - ZÁBŘEHU

SEZNAM ČÁSTÍ SOUTĚŽNÍHO NÁVRHU

- 1. Grafická část – 1. Panel formátu B1**
- 2. Grafická část – 2. Panel formátu B1**
- 3. Textová část**
  - 3.1. Průvodní zpráva – textové vyjádření návrhu
  - 3.2. Tabulka bilancí a odhad nákladů
  - 3.3. Návrh honoráře za realizaci následné zakázky
  - 3.4. Zmenšené výtisky panelů grafické části
  - 3.5. Doplnující informace a technické specifikace návrhu
- 4. Dokladová část**
  - 4.1. Údaje o účastníku soutěže
  - 4.2. Kontaktní osoba účastníka, bankovní účet
  - 4.3. Podepsaná licenční ujednání o autorských právech

3.1. PRŮVODNÍ ZPRÁVA - TEXTOVÉ VYJÁDŘENÍ NÁVRHU

ANOTACE NÁVRHU

K návrhu přistupujeme s pokorou a snahou o vytvoření důstojného a užitelsky přátelského prostoru kolem kostela. Proto doplňujeme kompozici lodě kostela, plato a věže linií kolonády, která je v duchu konceptu další přidáním zklidňující vrstvou. Návrh nemá ambice konkurovat dominantě, ale především zútulnit, zklidnit a odclonit prostor před kostelem nejen od rušivých elementů provozu ulice Výškovické.

POPIS KONCEPTU ARCHITEKTONICKO-KRAJINÁŘSKÉHO ŘEŠENÍ

Hlavní protiváha dominanty kostela s věží je v návrhu dotvořena kolonádou, která vymezuje a zklidňuje prostor podél městské třídy. Rozšířená náruč linií vzrostlých stromů důstojně rámuje obraz dominanty. Vlastní předprostor kostela sestává z několika odlišných typů krajin. V jejich centru je plocha před hlavním vstupem do kostela, navazující parkoviště ve stínu stromů podél ulice Kotlářova, prostor před LC Gynet se zadním vstupem na plato a do farní zahrady, linie s kolonádou podél ulice Výškovická a pobytová louka / sad mezi kostelem a OC Kotva včetně hřiště u školky.

Veřejný prostor před vstupem do kostela je vnímán především jako zpevněná plocha, proto význam náměstí musí podtrhovat kvalita i forma uspořádání kamenné dlažby, výběr atraktivních stromů, kultivovaných keřů a mobiliáře včetně veřejného osvětlení. Volné kamenné náměstí s vodním prvem, pódiem, akcentem stromů a transparentní linie keřů v kombinaci s trvalkovými záhony tvoří zásadní motiv prolínání a prostor pro setkávání se před kostelem. Stěžejní je vymezení prostoru po stranách alejemi platanů dávajících příjemný stín, protože stromy prostor nerozdělují, naopak propojují a pod jejich korunami tak mohou být sociální kontakty četnější. V dlažbě naproti věži je také vytvořen základ pro ukotvení máje anebo vánočního stromu. Nejen do dlažby veřejného prostoru jsou různými způsoby vepsány vybrané symboly, dary a ctnosti Ducha svatého, některé prvoplánově zjevné, jiné skryté.

Změna organizace parkování podél ulice Kotlářova s sebou nese také kvalitativní upgrade povrchů. Atraktivní sadové úpravy zde narušují ortogonální rastr a rozšiřují druhovou pestrost stromů. Přistínění parkovacích míst a vymezení

habrovými živými ploty přináší efekt pozitivních trendů současných evropských měst.

Kultivace prostoru před vstupem do lékárny a LC Gynet vytváří další příjemné místo k pobytu mezi trvalkovými záhony pod korunami stromů u zadního vstupu na plato u kostela a farní zahrady. Ta je zamýšlena jako druhově pestrý ovocný sad a vymezený prostor pro možnost setkávání farníků při nejrůznějších příležitostech. Je zde situován altán, místo pro posezení i prostory s mobiliářem pro vyžití a hry dětí.

Severovýchodní strana náměstí podél OC Kotva nabízí fungující parter, kde návrhem podporujeme atraktivní venkovní posezení ve stínu stromů. Část plochy je dlážděná, část mlatová s lavičkami i lavicemi a část je koncipována jako pobytová louka přistíněná stromy v těsném sousedství vyvýšeného plato porostlého popínavými rostlinami za nově vysazenými kultivovanými keři. V prodloužení aleje platanů pokračuje alej javorů až ke školce, kde je přidáno dětské hřiště a parkovací místa.

NÁVRH JEDNOTLIVÝCH ETAP REALIZACE

Navržený koncept umožňuje rozdělení na etapy nejen podle aktuální politické vůle a finančních možností města. Důležitým krokem je iniciovat dostavbu fary, revitalizovat postupně všechny plochy a úpravy veřejných prostorů.

Území lze rozdělit na pět základních celků:

1 dostavba fary – včetně farní zahrady na severozápadě a prostor před LC Gynet

2 parkoviště podél ulice Kotlářova (JZ) – a napojení novou křižovatkou na ulici Výškovická a parkoviště včetně chodníků a sadových úprav.

3 kolonáda a cyklostezka – včetně sadových úprav podél ulice Výškovická

4 předprostor kostela – centrální plocha dlážděného náměstí včetně zahrady a sadových úprav

5 prostor mezi kostelem a OC Kotva – (SZ) pobytová louka se stínícími stromy, předzahrádka, venkovní hřiště + venkovní posilovna včetně sadových úprav.

Pokračování textového vyjádření návrhu viz **kapitola 3.5.** Doplňující informace a technické specifikace návrhu.

3.5. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE A TECHNICKÉ SPECIFIKACE NÁVRHU

NÁVRH VÝSADBY A NAKLÁDÁNÍ S DEŠŤOVOU VODOU

Vedlejším efektem kompozice předprostoru je zdržování dešťových vod ze zpevněných ploch s cílem vytvořit příjemnější mikroklima a tím podpořit četnost společenských aktivit v okolí kostela. Třetina ploch je přistíněna stromy a bez ohledu na formu zpevnění povrchu je prokořitelný prostor pod nimi vzájemně propojen.

Výběr dřevin pro danou lokalitu se snaží respektovat místní klimatické podmínky. Pro zachování celistvosti prostranství budou tvořit novou stromovou výsadbu odrůdy dřevin s uniformní pyramidální korunou. Vhodné je také zachovat poměrnou homogenitu druhového složení. Hlavní dvouřadá alej a stromořadí podél OC Kotva jsou v návrhu vysazeny z platanu javorolistého (*Platanus acerifolia* 'Huissen'). Pro docílení kontrastu těžké textury platanového rastru budou doplňující stromořadí tvořena více druhy javorů. Volíme javor babyka (*Acer campestre*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*) a javor mléč (*Acer platanoides*). V prostoru navrženého parkoviště budou parkovací stání rytimizována lichospeřeným jehlím japonským (*Sophora japonica* 'Princeton Upright'), který bude dobře snášet prostředí zatížené dopravou. V tomto prostoru bude přísný rastr rozehrán a zpestřen stávajícími duby a novými lipami (lípa evropská *Tilia europaea* 'Euchlora') a javory. Stromy budou vysazeny do zpevněných mlatových ploch a obrubou vymezených stromových mís. Pro zdárný vývoj stromů bude u obou dvouřadých alejí ve spodních vrstvách založen systém propojených zemních koridorů provázaných se vsakovacími retenčními zónami náměstí.

Tvarované živé ploty tvořící kompozici se smíšenými trvalkovými záhony budou vysazeny z habru (*Carpinus betulus*), alternativně z dřínu (*Cornus mas*), ptačího zobu (*Ligustum ovalifolium*), případně bobkovišně (*Prunus laurocerasus*).

Smíšené trvalkové záhony budou komponovány z druhově odlišných trvalek, cibulovin i trav, které budou „naladěny“ tak, aby se harmonicky střídaly a barevně doplňovaly v květu od jara do podzimu.

POPIS ZVOLENÉHO DOPRAVNÍHO ŘEŠENÍ Komunikační síť

Pro návrh jsme zvolili a dopracovali předjednanou variantu **3.4. křižovatka bez SSZ**. Nově bude vytvořeno propojení komunikace Kotlářova s Výškovickou, pojezděné plochy předprostoru kostela, cyklostezka a parkovací stání. Realizace záměru si vyžádá drobné změny na existujících pozemních komunikacích. Bude se jednat o úpravy křižovatek, vjezdů a napojení, a to v parametrech, které odpovídají platné legislativě, rozhledovým trojúhelníkům a obalovým křivkám, zajišťujícím dostatečnou bezpečnost a prostorové podmínky pro průjezd vozidel dopravní obsluhy a IZS.

Pěší a jejich pohyb i pobyt v předprostoru kostela má zásadní preferenci a jasně vymezený prostor dostatečné šířky. Nově vydlážděné chodníky umožňují kvalitní a komfortní přístup ke stávajícím i navrženým objektům.

Cyklistická doprava je v řešeném území směřována do stávajících, resp. územním plánem předpokládaných tras. Návrh vede cykloprovoz v řešeném území na samostatném tělese odděleném od provozu pěších i automobilů, navazuje na stávající cyklostezku v ulici Výškovické a odbočkou v ulici Kotlářova ji propojuje se slepým ramenem Odry a Jižním městem.

Hromadná doprava má prioritu před IAD a umožňuje komfortní obsluhu území. Trasy jednotlivých linek HD i zastávky budou zachovány.

Automobilová doprava má dostatečný prostor pro obsluhu všech objektů v prostoru náměstí i navazujícím okolí.

Doprava v klidu a zásobování umožňuje obsluhu všech objektů v řešeném i dotčeném území. V návrhu je celkový počet parkovacích stání v řešeném území redukován na počet **89** z toho 71 kolmých a 18 podélných stání. V dotčeném území je navrženo dalších 25 kolmých stání, což odpovídá zadání i požadovaným trendům. Celkem je v bilancovaném území umístěno 114 parkovacích stání. Neuvažujeme s umístěním parkovacího domu v řešeném území. V okolí lze uvažovat o takové výstavbě v souvislosti s předpokládanou výstavbou bytových domů. V širších vztazích jsme vytipovali další lokality, kde by bylo možno efektivněji vybudovat parkovací stání na terénu ve stínu stromů.

3.5. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE A TECHNICKÉ SPECIFIKACE NÁVRHU

PROSTORY PRO KONÁNÍ AKCÍ

Předprostor kostela umožňuje obyvatelům Zábřehu i celé spádové oblasti konání širokého spektra společenských církevních i světských akcí. Modelově jsou na schématech zobrazeny čtyři základní akce. Mimo všednodenních aktivit se zde počítá s konáním adventních setkání, žehnání motorek, běhů pro ... a oslav svátků a výročí (příklad majáles). Pro setkávání věřících místní farnosti je také vymezen prostor farní zahrady i vyvýšené plato.

POPIS ZVOLENÉHO MOBILIÁŘE, POPIS KONSTRUKČNÍHO ŘEŠENÍ

- mobiliář základní

lavičky - 19 ks laviček je rozmístěno pod i mezi stromy kolem náměstí.

lavice hranol - 26 ks lavic je rozmístěno podél platformy kostela a v plochách mlatu.

stojany na kola - jsou umístěny v kontextu s lavičkami, po stranách stromů vedle ochranných roštů, celkem 30 ks.

odpadkové koše - celkem 15 ks, jsou umístěny mezi stromy.

ochranné rošty pro stromy v dlažbě (1.6 x 1.6 m) - celkem 14 ks.

lavice pobytová / pódium je umístěno u OC Kotva. Materiál beton a dřevo na kovové konstrukci.

veřejné osvětlení - 22 stožárů je umístěno po obvodu náměstí, + 7 těles na OC Kotva - celkem 27 ks. Atypická LED svítidla zemní 98 ks.

Mobiliář znázorněný v modelu je schématický, konkrétní výběr bude uskutečněn v další fázi.

- drobná architektura

kolonáda přidaná vrstva zklidnění, která ladnou křivkou vyrovnává oba směry ulice Výškovické, konstrukce z pohledového železobetonu. Tato linie doplňuje kompozici loď kostela, plato, věž. pobytové pódium betonové s posedovou plochou dřevěnou na kovové konstrukci.

altán ve farní zahradě má dřevěnou konstrukci, latění, lavice i střechu, kotevní prvky kovové.

socha / výtvarné dílo bude umístěno v předprostoru, konkrétní specifikace bude doladěna ve spolupráci s autorem návrhu kostela.

Všechny objekty drobné architektury zaujímají 2% z celkové plochy.

- mobiliář flexibilní

trhové stánky - dřevěné s kovovou konstrukcí, vertikální latění, vyklápěcí stěna před prodejním

pultem tvoří přístřešek - 20 ks

lavice a stoly - budou designově sladěny s ostatními prvky mobiliáře.

- technologie

vodní prvek - 25 řízených trysek soustředěných do šesti linií bude zvlhčovat a ochlazovat kamenné náměstí před vstupem do kostela. Zdrojem vody může být nádrž na dešťovou vodu se zaokruhováním recyklačním principem čištění.

pítka - předpokládáme na míru designovanou nerezovou eliptickou misku. Zároveň zde bude zdroj vody mikro zavlažovacího systému pro keře a trvalky.

POVRCHY

V řešeném území je použito v zásadě 7 typů zpevněných povrchů (65%) a 5 typů nezpevněných povrchů (33%) s různou mírou propustnosti:

komunikace - asfaltový povrch vozovky je v návrhu redukován na 3 665 m², což činí 20% všech ploch. Oproti původní výměře asfaltových ploch 6 738 m² (36%).

kamenný obrubník bude vymezovat pojižděné komunikace a pochozí plochy. Bude ukládán do betonového lože. Obrubníky zaujímají necelé 1% všech ploch.

parkoviště - drenážní dlažba je navržena žulová jako chodníky (formát 15 x 15 tl.8 cm). Bude kladena na podkladní vrstvy různých frakcí štěrku a kameniva v tloušťce podle požadovaného zatížení na pojižděné dlážděné plochy nad 3,5 t a v závislosti na geologických poměrech. Větší spáry pro lepší vsakování umožní prorůstání trávy. Celkem zaujímají 6% všech ploch.

Dlažby jsou všechny navrženy z kamene. Budou kladeny na podkladní vrstvy různých frakcí štěrku a kameniva v tloušťkách podle požadovaného zatížení na pojižděné dlážděné plochy (nad 3,5 t) a v závislosti na geologických poměrech. Dlažby jsou nad úroveň vsakovacích / mlatových povrchů a trávníků. Celkem zaujímají více než třetinu = 36% všech ploch.

Kromě kamenných obrubníků vymezujících komunikaci v návrhu používáme 3 typy dlažby: **velkoformátovou žulovou dlažbu světlou, řezané žulové desky v odstínech šedé (melír) a řezanou mozaikovou kostku.**

3.5. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE A TECHNICKÉ SPECIFIKACE NÁVRHU

velkoformátová dlažba – se satinovaným povrchem – jedná se o dlažbu většího formátu (šířka 50 cm) v nejsvětlejším odstínu šedé. Bude použita na ploše v pruzích pro vytvoření základní kostry a také pro pohodlnou chůzi. Celkem zaujímá 3% ploch.

dlažba – melír šedá – se satinovaným povrchem – jedná se o dlažbu většího formátu ve dvou až třech odstínech šedé. Ta bude použita pro vyplnění prostoru mezi velkoformátovou dlažbou (9 % z celkové plochy).

dlažba – chodník menší formát řezaná mozaiková kostka bude skládaná do řádků v odstínu šedé s bílými a tmavošedými akcenty. Bude použita na chodnicích před domy a kolem náměstí na ploše 4 464 m², což je 24% z celkové plochy.

cyklostezka je navržena z probarveného drenážního betonu na 2% řešeného území.

mlat – pod stromy a alejemi před OC Kotva, na hřišti před školou a na cestách.

Celkem je navržen pro zvýšení proporce retenčních ploch na 9% řešeného území.

trávník, trvalky a keře nejlépe umožňují vsakování a zdržování dešťových vod. Travnaté plochy celkem zaujímají 18% z celkové plochy. Trvalky 2% a keře 3%. Před kostelem je pobytová zahrada o ploše 1195 m², polovinu plochy tvoří tvarované živé ploty tvořící pozadí smíšeným trvalkovým záhonům, zbytek je mlat a lavičky.

tramvajové těleso – povrch v kolejišti doplní travní koberec. Zaujímá 1% ploch.

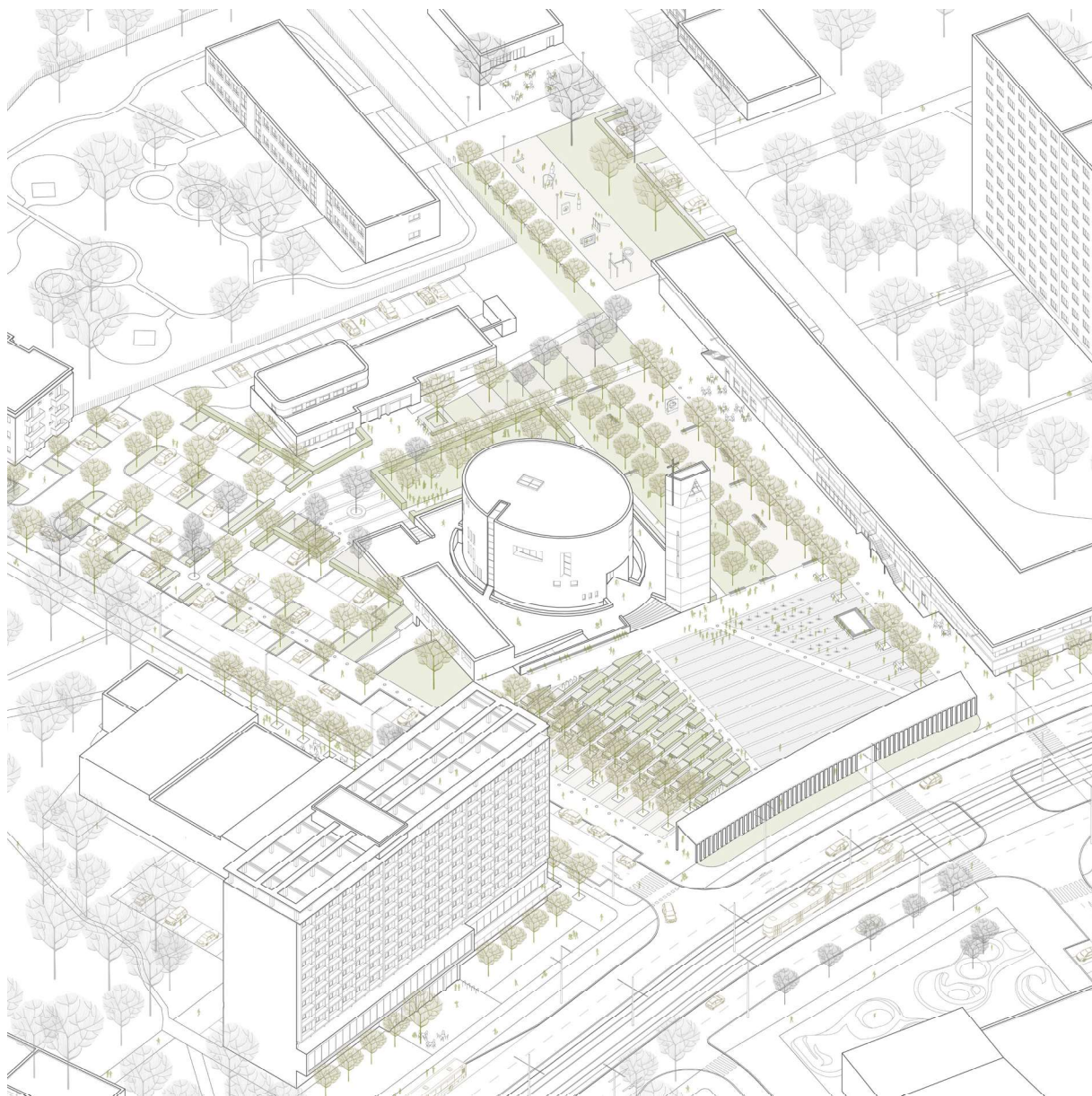
SYMBOLY

Nejen do povrchů veřejného prostoru jsou různými způsoby vepsány vybrané symboly, dary a ctnosti Ducha svatého. Některé prvoplánově zjevné, jiné skryté. Voda, oheň, oblak a světlo, vánek, dech života, holubice s ratolestí, (psaným slovem, obrazovým symbolem, nebo i jinak).

Naznačeny jsou dary moudrosti, poznání, dávání, pomoci, milosrdenství, víry, pohostinnosti, rozumu, rady, síly a zbožnosti, sebeovládání, radosti, pokoje, trpělivosti, laskavosti, dobroty a věrnosti. Již před kostelem je tím vytvořen prostor pro dialog a komunikaci mezi farníky a ostatními laiky.

A symboly tří ctností, víry, naděje a lásky, mohou zobrazit přítomnost a působení Ducha svatého v každém z nás.

PŘEDPROSTOR KOSTELA SV. DUCHA V OSTRAVĚ - ZÁBŘEHU